

Dosarul nr. 2ra-693/16

Instanța de fond: Judecătoria Căușeni – V. Nichitenco

Instanța de apel: CA Chișinău – A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

judcători

Elena Covalenco, Sveatoslav Moldovan,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

examinînd recursul declarat de către avocatul Roman Chizilov în interesele Societății pe Acțiuni „BTA – 5” în proces de lichidare, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Moisei împotriva Societății pe Acțiuni „BTA – 5” în proces de lichidare privind admiterea creanței sale constituită din compensația daunei aduse sănătății în urma accidentului de muncă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2015, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „BTA – 5” în proces de lichidare, s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 11 iulie 2014,

C O N S T A T Ă :

La 07 mai 2014 Mihail Moisei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „BTA – 5” în proces de lichidare privind admiterea creanței sale constituită din compensația daunei aduse sănătății în urma accidentului de muncă.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că din anul 1976 a lucrat la SA „BTA-5” în calitate de șofer. La 02 noiembrie 1976 în drum spre serviciu, în rezultatul unui accident rutier a primit leziuni corporale grave și ca rezultat a fost recunoscut invalid de gradul II, cu 70% pierdere a capacității de muncă. Faptul dat a fost confirmat prin certificatul DM-EM-5 N022882 din 13 octombrie 1999. Conform actului despre

accidentul de muncă din 03 noiembrie 1976, accidentul a fost recunoscut ca accident de muncă.

Moisei Mihail a menționat că în rezultatul accidentului de muncă i-a fost amputat piciorul, din care motiv a fost lipsit de posibilitatea de a se mișca liber, a munci, iar administrația întreprinderii permanent i-a achitat compensație bănească pentru pierderea capacității de muncă.

Reclamantul a indicat că începând cu 01 aprilie 2011 SA „BTA-5” nu i-a achitat sumele pentru recuperarea pagubei cauzate prin vătămarea integrității corporale, legate de executarea obligațiilor de muncă, din care motiv s-a adresat către Judecătoria Cimișlia cu cerere privind încasarea sumelor ce i se revin în mărime de 37.256,62 lei.

Mihail Moisei susține că la 11 septembrie 2013 a expediat în adresa lichidatorului SA „BTA-5” cerere privind achitarea sumelor ce i se cuvin în mărime de 37.256,62 lei, însă pînă în prezent nu a primit nici un răspuns.

Reclamantul a solicitat includerea sa în lista creditorilor SA “BTA – 5” cu suma de 37.256,62 lei.

În cadrul examinării cauzei Mihail Moisei a înaintat cerere de modificare a acțiunii, solicitînd de a obliga pe lichidatorul SA “BTA – 5” să-l includă în lista creditorilor cu pretenții în sumă de 37.256,62 lei compusă din paguba cauzată prin vătămarea integrității corporale legată de executarea obligațiilor de muncă calculată la momentul adresării către lichidator; suma compensației pentru dauna adusă sănătății pentru perioada de la 01 septembrie 2013 și pînă la 31 martie 2014 în cuantum de 9.925,93 lei și de la 01 aprilie 2014 pînă la pronunțarea hotărîrii judecătorești în mărime de 1.722,76 lei pe lună (f.d. 32 vol. I).

La 18 iunie 2014 avocatul Roman Chizilov în interesele SA „BTA – 5” în proces de lichidare a înaintat cerere reconvențională, prin care a solicitat declararea nulității absolute a procesului – verbal de cercetare a accidentului de muncă din 03 noiembrie 1976, prin care s-a constatat că Mihail Moisei a suferit un accident de muncă (f.d. 37 – 40 vol. I).

La 30 iunie 2014 Mihail Moisei și-a modificat pretențiile, solicitînd de a obliga pe lichidatorul SA “BTA – 5” de a include în mărimea pretențiilor și dobînda de întîrziere în sumă de 5.941,85 lei (f.d. 56 vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 11 iulie 2014 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Mihail Moisei. S-a obligat lichidatorul SA “BTA – 5” de a-l include pe Mihail Moisei în lista creditorilor cu pretenții, ce țin de achitarea compensației pentru dauna adusă sănătății în sumă de 50.628,07 lei pentru perioada 01 aprilie 2011 – 01 iulie 2014, iar pretenția ce ține de dobînda de întîrziere a fost respinsă pe motiv că raportul juridic dintre părți nu este generator de dobînză. Acțiunea reconvențională înaintată de avocatul Roman Chizilov în interesele SA „BTA – 5” în proces de lichidare s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 106, 124 – 132 vol. I).

La 13 august 2014 avocatul Roman Chizilov în interesele SA „BTA – 5” în proces de lichidare a înaintat cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Căușeni din 11 iulie 2014, solicitînd casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin

care acțiunea lui Mihail Moisei să fie respinsă integral, iar acțiunea reconvențională să fie admisă (f.d. 119 - 122, 150 - 152).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015 s-a admis apelul declarat de SA „BTA – 5”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Căușeni din 11 iulie 2014 în partea prin care a fost admisă cererea lui Mihail Moisei privind includerea în lista creditorilor a pretenției ce ține de achitarea compensației pentru dauna adusă sănătății, cu încetarea procesului în această parte. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut (f.d. 163 – 173 vol. I).

La 12 martie 2015 Mihail Moisei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri (f.d. 180 – 181 vol. I).

La 16 aprilie 2015 avocatul Roman Chizilov în interesele SA „BTA – 5” în proces de lichidare a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 20 ianuarie 2015, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea lui Mihail Moisei să fie respinsă integral, iar acțiunea reconvențională să fie admisă (f.d. 196 – 198 vol. I).

Prin decizia Colegiului civil, comercial de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 august 2015 s-a admis recursurile declarate de Mihail Moisei și SA „BTA – 5”, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f.d. 221 – 227 vol. I).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 octombrie 2015 a respins apelul declarat de către SA „BTA – 5”, a menținut hotărârea Judecătoriei Căușeni din 11 iulie 2014 (f.d. 250 – 253 vol. I).

La 25 ianuarie 2016 avocatul Roman Chizilov în interesele SA „BTA – 5” în proces de lichidare a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Căușeni din 11 iulie 2014, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea lui Mihail Moisei să fie respinsă integral, iar acțiunea reconvențională să fie admisă (f.d. 1 – 4 vol. II).

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanța de apel, examinând apelul, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se la unele constatări reținute la adoptarea hotărârii de prima instanță, fără a verifica legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului în raport cu regulile stabilite de lege.

La 21 martie 2016 Mihail Moisei a înaintat referință la cererea de recurs, solicitând de a considera ca inadmisibil recursul declarat de către avocatul Roman Chizilov în interesele SA „BTA – 5” în proces de lichidare.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 28 octombrie 2015 și a fost expediată părților la 20 noiembrie 2015 (f.d. 254 vol. I), fiind recepționată la 25 noiembrie 2015. Recurentul a depus recurs la 25 ianuarie 2016 prin intermediul serviciului poștal și se consideră a fi depus în termen.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi respins.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 octombrie 2015 a respins apelul declarat de către SA „BTA – 5”, a menținut hotărârea Judecătoriei Căușeni din 11 iulie 2014 prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Mihail Moisei, a obligat lichidatorul SA “BTA – 5” de a-l include pe Mihail Moisei în lista creditorilor cu pretenții, ce țin de achitarea compensației pentru dauna adusă sănătății în sumă de 50.628,07 lei pentru perioada 01 aprilie 2011 – 01 iulie 2014, iar pretenția ce ține de dobândă de întârziere a fost respinsă pe motiv că raportul juridic dintre părți nu este generator de dobânzi. Acțiunea reconvențională înaintată de avocatul Roman Chizilov în interesele SA „BTA – 5” în proces de lichidare s-a respins ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că decizia instanței de apel este întemeiată din următoarele motive.

Din materialele cauzei s-a constatat că Mihail Moisei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „BTA – 5” în proces de lichidare privind includerea în lista creditorilor cu suma de 37.256,62 lei. Motivul solicitării compensației a servit faptul că din anul 1976 a lucrat la SA „BTA-5” în calitate de șofer. La 02 noiembrie 1976 în drum spre serviciu, în rezultatul unui accident rutier a primit leziuni corporale grave și ca rezultat a fost recunoscut invalid de gradul II, cu 70% pierdere a capacității de muncă. Faptul dat a fost confirmat prin certificatul DM-EM-5 N022882 din 13 octombrie 1999. Conform actului despre accidentul de muncă din 03 noiembrie 1976, accidentul a fost recunoscut ca accident de muncă.

În rezultatul accidentului de muncă lui Mihail Moisei i-a fost amputat piciorul, din care motiv a fost lipsit de posibilitatea de a se mișca liber, a munci, iar administrația întreprinderii permanent i-a achitat compensație bănească pentru pierderea capacității de muncă. Însă începând cu 01 aprilie 2011 SA „BTA-5” nu i-a mai achitat lui Mihail Moisei sumele pentru recuperarea pagubei cauzate prin vătămarea integrității corporale, legate de executarea obligațiilor de muncă, din care motiv s-a adresat către Judecătoria Cimișlia cu cerere privind încasarea sumelor ce i se revin în mărime de 37.256,62 lei.

Colegiul reține întemeiată concluzia instanței de fond precum că pretențiile lui Mihail Moisei cu privire la includerea în lista creditorilor cu pretenții ce țin de achitarea compensației pentru dauna adusă sănătății sînt întemeiate, cu obligarea lichidatorului SA “BTA – 5” de a-l include pe Mihail Moisei în lista creditorilor cu suma de 52.350,83 lei pentru perioada 01 aprilie 2011 – 01 iulie 2014. Or, conform hotărîrii adunării generale a SA “BTA – 5” din 01 martie 2013, s-a hotărît lichidarea acesteia.

Conform art. 86 alin. (1) lit. c) Cod Civil, persoana juridică se dizolvă în temeiul hotărîrii organului ei competent.

Conform art. 97 al Legii nr. 1134 din 02 aprilie 1997 (1) privind Societățile pe acțiuni, (1) Societatea poate fi dizolvată numai prin hotărâre a adunării generale a acționarilor sau a instanței judecătorești.

(2) Hotărârea adunării generale a acționarilor cu privire la dizolvarea societății poate fi luată în temeiurile prevăzute de prezenta lege sau de statutul societății.

(3) Hotărârea instanței judecătorești cu privire la dizolvarea societății poate fi adoptată în temeiurile prevăzute de [Codul civil](#) sau de prezenta lege, sau de alte acte legislative.

(4) Tranzacțiile cu valorile mobiliare ale societății se suspendă la data anunțării hotărârii privind dizolvarea acesteia.

(5) Hotărârea privind dizolvarea societății se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 10 zile de la adoptare.

(6) Dacă adunarea generală a acționarilor a luat hotărârea privind dizolvarea societății pînă la încheierea de către aceasta a primei tranzacții cu alte persoane, dizolvarea societății poate avea loc fără publicarea hotărârii în cauză. În cazul acesta, acționarilor li se restituie aporturile efectuate de ei după scăderea cheltuielilor legate de constituirea și înregistrarea societății.

(7) Lichidarea societății se efectuează de o comisie de lichidare sau de lichidator, la care trec toate împuternicirile de conducere a activității curente a societății.

(8) Dacă peste 30% din acțiunile cu drept de vot ale societății aparțin Republicii Moldova sau unei unități administrativ-teritoriale, în componența comisiei de lichidare va fi inclus reprezentantul lor. Nerespectarea acestei condiții atrage nulitatea deciziilor luate de comisia de lichidare.

(9) Comisia de lichidare sau lichidatorul, după achitarea cu creditorii societății, întocmește bilanțul de lichidare care se aprobă de adunarea generală a acționarilor.

Conform normei precitate supra, instanța de recurs reține că SA “BTA-5” a decis lichidarea societății în baza hotărârii adunării acționarilor, fiind desemnat în calitate de lichidator Veaceslav Odaiski.

Astfel că Mihail Moisei a depus cerere către lichidatorul SA “BTA-5”, pentru soluționarea chestiunii ce ține de achitarea compensației ce i se cuvine pentru dauna adusă sănătății pentru perioada 01 aprilie 2011 pînă la 31 august 2013 în mărime de 37.256,62 lei (f.d. 12), iar lichidatorul nu a răspuns în nici un mod la această solicitare.

Conform art. 90 alin. (6) și (7) Cod Civil, îndată după preluarea funcției, lichidatorul împreună cu administratorul face și semnează inventarul și bilanțul în care constată situația exactă a activului și pasivului. Lichidatorul execută și finalizează operațiunile curente, evaluează, valorifică și înstrăinează activele societății dizolvate sub orice formă prevăzută de lege, reprezintă societatea dizolvată în instanțele de judecată, încasează creanțele, inclusiv cele legate de insolvabilitatea debitorilor, încheie tranzacții, concediază și angajează lucrătorii persoanei juridice, contractează, după necesitate, specialiști și experți, încheie acte juridice, îndeplinește orice alte acțiuni în măsura în care sînt necesare pentru lichidare.

Art. 92 alin. (1¹) Cod Civil, stipulează că cererile de admitere a creanțelor împreună cu documentele justificative privind creanțele și cu actele de constituire de garanții se depun direct la lichidator, la adresa indicată de acesta.

Astfel conform certificatului nr. 277 din 12 aprilie 2011 eliberat de casa Teritorială de Asigurări Sociale Cimișlia (f.d. 8) suma compensației pentru paguba adusă sănătății pentru perioada de la 01 aprilie 2011 până la 31 martie 2012 constituie 1.211,68 lei pe lună. Conform certificatului nr. 386 din 19 aprilie 2012 (f.d. 9) suma compensației de la 01 aprilie 2012 până la 31 martie 2013 constituie 1.302,28 lei pe lună, iar conform certificatului nr. 813 din 04 aprilie 2013 (f.d. 10) suma compensației pentru perioada 01 aprilie 2013 – 31 martie 2014 constituie 1.417,99 lei pe lună.

Instanța de recurs reține justă concluzia primei instanței precum că lichidatorul SA “BTA – 5” urmează să achite lui Mihail Moisei cu titlu de pagubă pentru vătămarea integrității corporale legate de executarea obligațiilor de muncă în cuantum de 37.256,62 lei inclusiv pentru perioada aprilie – decembrie în sumă de 10.905,12 lei, ianuarie – martie 2012 în sumă de 3.635,04 lei, aprilie – decembrie 2012 în sumă de 11.720,52 lei, ianuarie – martie 2013 în sumă de 3.906,84 lei și aprilie – august 2013 în sumă de 7.089 lei.

De asemenea lichidatorul SA “BTA – 5” urmează să achite lui Mihail Moisei și compensația pentru dauna adusă sănătății pentru perioada de la 01 septembrie 2013 și până la 31 martie 2014 în sumă de 9.925,93 lei, rezultată din calculele efectuate de către Casa Teritorială de Asigurări în Medicină Cimișlia, care a constatat că suma de compensare pentru perioada menționată constituie 1.417,99 lei (f.d. 33).

Conform certificatului nr. 665 din 07 aprilie 2014 eliberat de Casa Teritorială de Asigurări în Medicină (f.d. 34) suma de compensare a pagubei de la 01 aprilie 2014 și până la 31 martie 2015 constituie 1.722,76 lei pe lună și prin urmare pentru perioada 01 aprilie 2014 – 31 iunie 2014 SA “BTA – 5” urmează să achite lui Mihail Moisei compensația pentru paguba cauzată prin vătămarea integrității corporale legată de executarea obligațiilor de serviciu în mărime de 3.445,52 lei.

Prin urmare, SA “BTA – 5” în proces de lichidare urmează să achite lui Mihail Moisei compensația pentru dauna adusă sănătății în sumă de 52.350,83 lei pentru perioada 01 aprilie 2011 – 01 iulie 2014.

În acest context, Colegiul conchide că conform prevederilor art. 118 alin. (1) CPC fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temelie al pretențiilor și obiecțiilor sale, iar reclamantul a dovedit prin probe concludente temeinicia pretențiilor sale față de SA „BTA – 5”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit reiterează că, conform Convenției europene a drepturilor omului, în materia administrării probelor, elementul determinat al examenului efectuat de către instanța europeană este maniera în care probele sînt prezentate în fața judecătorului național (*CEDO, hot. Barbera, Messegue și Jabardo, § 68*).

În acelaș timp, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit reține întemeiată concluzia instanței de fond prin care a respins cererea

reconvențională înaintată de SA „BTA – 5” cu privire la declararea nulității actului de constatare a accidentului de muncă din 03 noiembrie 1976.

Conform art. 217 Cod Civil nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

(2) Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate.

(3) Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

Art. 220 Cod Civil, prevede că, (1) Actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel.

(2) Actul juridic sau clauza care contravin ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule.

(3) Nulitatea clauzei nu atrage nulitatea întregului act juridic dacă se poate presupune că acesta ar fi fost încheiat și în lipsa clauzei declarate nulă.

Actul de constatare a accidentului de muncă, nulitatea căruia se solicită, a fost întocmit la 03 noiembrie 1976, din care motiv prevederile Codului Civil în redacția anului 2002, nu au incidență asupra cazului dat. Or, potrivit art. 6 Cod Civil, legea civilă nu are caracter retroactiv.

La caz corect s-a aplicat de primă instanță prevederile art. 50 Cod Civil, redacția anului 1964, este nulă convenția care nu corespunde prevederilor legii, inclusiv convenția care lezează drepturile personale.

În cazul unei convenții nule fiecare parte este obligată să restituie celeilalte părți tot ce a primit în baza convenției, iar cînd nu este posibil de a restitui în natură cele primite, urmează să plătească valoarea lor în bani, dacă legea nu prevede alte efecte ale nulității convenției.

Colegiul remarcă că actul contestat de SA „BTA – 5” a fost întocmit de reprezentantul administrației cu participarea inginerului de securitate al societății al Coloanei auto nr. 2, or. Cimișlia, filiala Căușeni Asociația „Moldselistroitrans”, succesor în drepturi și obligațiuni fiind SA „BTA – 5” (f.d. 7). Iar în decursul a 40 ani, actul menționat nu a fost contestat, iar de la momentul producerii accidentului și pînă la 01 aprilie 2011, SA „BTA – 5” i-a achitat lui Mihail Moisei compensație în legătură cu pierderea capacității de muncă.

În astfel de circumstanțe, nu pot fi reținute criticile formulate în recurs cu privire la ilegalitatea hotărîrii instanței de fond, deoarece sînt nejustificate și se combat prin constatările relatate, mai mult că hotărîrea atacată a fost adoptată cu respectarea și aplicarea corectă a legislației procedurale și materiale.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că hotărîrea instanței de fond și decizia instanței de apel sînt legale și întemeiate, iar argumentele invocate de către recurent sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține decizia instanței de apel.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de avocatul Roman Chizilov în interesele Societății pe Acțiuni „BTA – 5” în proces de lichidare.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Moisei împotriva Societății pe Acțiuni „BTA – 5” în proces de lichidare privind includerea în lista creditorilor cu suma de 37.256,62 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova

Judecători

Elena Covalenco

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas